

KRATKA DNEVNA ZGODBA

LUIS TABOADA:

PRVO DELE

"Imenitno bi bilo, ko bi naš sed don Filomeno sam zadovoljno užival v svoji sreči, ki ga je doletela na stare dni, nas pa, druge stanovalec te hiše, pustil na miru," so govorili sosedje vzdihujoč.

"Taka je! Po dvajset in treh letih zakonskega življenja je dobil prvo dete, pa nam od dne do dne dela večje neprivilegije!"

"Odkar se je to otroče rodilo, si on izmišlja slednji dan kaj novega."

"Gospod je prosil" s temi besedami vas je običajno sprejela služkinja — "da bi tiše korakali po podu in da se za mizo ne bi ropotalo s krožniki in žlicami."

"Pa ne, da bi bil kdo bolan."

"Ni, ampak gospa je nekoliko utrujena, dete pa v tem trenutku spi."

Trkrat sem ga prosil, naj neha, pa me ni maral slišati. Recite mi, ali ste vi v svojem življenju nalezeli na dirnejšega človeka?"

Kakor je bilo videti, je don Filomeno menil, da razen njega niti če drugi na svetu in na zemlji nima dece in da mora vsak živi upoštevati njegovega novorojenčka. Celo ulične prodajavce, ki kriče, je razgrajal raz-pomal svojega stanovanja.

"Ne derite se, ne derite se!" jim je govoril.

"Zakaj pa ne?" so ga vpraševali.

"Zato, ker mi je žena nekam slaba. Kakšen je ta svet, Bog nas varuj! Nič se za nikogar ne zmoim!"

Vodonošo je nagnal, naj se sezuje, kadar bo lezel po stopnicah, naj vodo po kapljicah vliva v veliki čeber in naj poleg tega pridržuje sapo. Ko je služabnica po naključju kihnila, se je zletel v kuhinjo in ji zavpil:

"Ako kihnete še enkrat, niste več v moji službi!"

"Ja, pa zakaj ne?"

"Zato, ker se dete plaši! Ono ne ve, kaj je to "kihanje" in si misli, da v kuhinji kdo strelja."

Vrh tega obsipuje skrbni oče mallega sina še z drugimi nežnostmi.

Ako zajoka, mu don Filomeno precej odviše plenice, sleče srajčico in ga maže z oljem.

"Kje te boli, srček moj!" ga vprašuje z otožnim glasom. "Zdaj zdaj bo dobro! Tako, tako; precej bo bolje!"

Ako jame malič z nožicami bricati, si don Filomeno takoj misli, da je neztrpljiv, ter velji dojljiti: "Vzemite ga, pa ga malo ujkajte! Strahovito je nervozen, dolgočas mu je!"

Don Filomeno je član nekega človekoljubnega društva. Odkar pa je doživel redko srečo, da je postal oče, ga ni bilo več na nobeno sejo.

Nekega dne pride k njemu predsednik tega društva in ga pozove, naj se tisti večer udeleži sestanka.

"Ne bo me, ker malega ne morem pustiti."

"Ampak..."

"Razen tega pa je še en razlog, da ne prihajam na seje."

"Namreč?"

"Kder hoče biti član takega društva, mora po pravilih imeti vsaj dvajset in eno leto. Ta odstavek ne dopušča mojemu sinu, da bi hodil na seje. A tam, kjer ne sme biti moj sin, ne morem biti niti jaz..."

(Iz španščine prev. K.)

RAZNE VESTI

Samega sebe križal.

V berlinskem predkraju Karlsharstu se je pripetil eden samomor iz verske blaznosti, ki mu po imenju sodniškega zdravnika v forenziški literaturi ni primera. 28-letnega učitelja Walterja Rissmanna so našli v stanovanju njegovih starišev obešenega na križ, mrtvega. Sodna komisija je ugotovila, da je izvršil Rissmann dejanje v trenutku verske blaznosti sam, s tem, da se je privezal s pomočjo komplicirane mreže znak v poziciji križanega Kristusa na križ ter se pri tem zadušil. Poleg samomorilčevega trupla so ležali amuleti s podobo matere božje.

Ljubavna tragedija zdravnice.

Asistentinja neke dunajske bolnice, dr. Janja Kalisch-Lindner se je zastrupila te dni v svojem laboratoriju s ciankalijem. Samomor dam je izzval na Dunaju precej.

Počuti se slabo in je izčrpan?

"Bil sem zelo slab in izčrpan predno sem začel jemati Nuga-Tone," pravi Mr. H. Hufener, Dillon, Kans. "Porabil sem več steklenic Nuga-Tone, in sedaj sem popolnoma drugačen človek."

To je splošno poročilo oseb, ki so uporabljali Nuga-Tone. Ono je izboljšalo zdravje in vrnilo moč že milijonom nam in ženam. Nuga-Tone povrne teklo jedl. pomaga prebavi, odpravi omotico, glavobol ter ledvične in mehurne nerodnosti v par dneh. Očaja nerazvite žilice in povrne teži oslabelem osebam. Poskusite Nuga-Tone. Ono vas bo očajalo in dalo novo življenje vašim organom. Kupite lahko Nuga-Tone v lekarni, in ako vam ne pomaga, se vam denar povrne. (Adv.)

STANJE RAČUNOV

Frank Sakser State Bank

z dne 30. junija 1927,

kot poročano bančnemu oddelku države New York.

IMETJA:		BREMENA:	
Gotovina in imetja pri bankah	\$ 29,650.31	Glavnica	\$ 100,000.00
Vrednostni papirji	887,847.85	Prebitok	50,000.00
Posojila	134,356.59	Nerazdeljen dobiček	20,990.53
Narastle obresti	15,281.10	VLOGE	775,532.79
Ostala imetja	1,455.44	Lastne menice in garancije	105,000.00
		Diskontne obresti	519.22
		Posebne rezerve	13,548.75
		Dividenda plačljiva 1. julija	3,000.00
	\$1,068,591.23		\$1,068,591.29

Moderna prednost dobi svojo izbiro v Camel

DANAŠNJE dni se izraza Camel kot idealna cigareta. Ta doba je najbolj izbirna izmed vseh, in Camel je prva na vrsti. Okus in izrazitost Camel prihajata od najboljšega tobaka, kar ga raste. Vodi jo k najvišjemu užitku v kaji.

Nikdar ne boste dobili večje temeljne dobrote kot v tej priljubljeni cigareti. Vaše zadovoljstvo bo potrdilo splošno izbiro modernih kadilcev.

Da boste vedeli, kako mila in mehka zamore biti kakovostna cigareta,

"Imejte Camel!"

Starokrajska porota.

Maribor, 13. junija.

UBOJ V VIHOGRADU

PREKMURSKI POŽIGALEC

Danes se je moral zagovarjati pred mariborsko poroto 24letni pos. sin Štefan Magdič iz Ižakove pri Dolnji Lendavi radi hudodelstva požiga, ker je zažgal v dveh mesecih nič manj kakor trem posestnikom gospodarske poslopja. Najprej je zažgal dne 6. januarja 1927 okrog polnoči pos. Štefanu Žižku živinski in svinjski hlev, ki sta mu oba zgorela in še podstržeje hiše. Izvedence je ocenil škodo na 6.700 Din. Štiri tedne pozneje, 7. februarja zopet okrog polnoči, je zažgal Magdič posestniku Štefanu Koutarju kopo slame in mu napravil 4.200 Din škode. Le 5 m odtod je oddaljena hiša, ki sicer ni zgorela, pač pa hlev. In čez tri tedne, 27. februarja, je zažgal obtoženi še posestniku Francu Poredišu hlev in skedenj ter mu povzročil škode 14.291 Din.

Zrtev svojega poklica.

Na varšavskem kolodvoru je hotel te dni neki policijski agent aretirati nekega železniškega tatarja, ki je bil zasačen in flagrantni. Tat je oddal na detektiva strel iz revolverja. Ko je videl, da se je detektiv zgrudil, je pogrnal še samemu sebi dve krogli v prsi. Stanje enega kot drugega je brezupno.

Samo za ženske in otroke.

Iz Londona poročajo: V Hitchinu je bilo otvoreno te dni igrišče, na katero je dovoljen pristop samo ženskam in otrokom. Prostor je podarila neka stara devica, ki zatrjuje, da je prišla na to idejo, videč ženske pred vrati šivati, dočim so se otroci na estri igrali. Da bi jo bilo zavedlo k ustanovitvi sovrastvo do moških, starka odločno taj.

Drugi dan se je javil obtoženi sam pri sodišču in se zagovarjal, da je bil v silobranu napram umrlemu Jožefu Bukovecu, ki da se je baje tepel z ženo, ona je hotela udariti moža z motiko, on pa njo napasti s škarkjami. To je hotel zabraniti obdolženi, potegnil je iz žepa svoj nož, toda v tem se je obrnil proti njemu Bukovec, katerega je zabolal, da bi se ga obrnil. Žena pokojnega pa je izpovedala, da motike ona sploh ni imela v roki, ampak jo je nasprotno, skrivala v veži, ker se je bala nadaljnega prepira. Tudi je njen mož ni napadel s škarkjami. Obtožba iz tega izvaja, da je obtoženi nedvomno zabolal Bukovec radi tega, ker je sunil in žalil njegovo ljubico.

Obtožene se je tudi pri današnji razpravi zagovarjal s solobranom, katerega pa ni nihče videl in knjigovodjo Ivana Gerliča od 1. novembra 1925 naprej. Ivan Gerlič, rojen in pristojen v Mariboru, je zato nobena priča ni mogla potrditi tega zagovora. Porotniki so nato izrekli, da je obtoženi Anton Hladen kriv hudodelstva uboja.

Hladen je bil obsojen na šest let težke ječe.

PONEVERIL 50.000 DIN IN 20.000 DIN ZAIGRAL

V Logu pri Mariboru, ima veleposesnik Helfrid Rosmanit tovarno olja z imenom "Log". Tu je imel Rosmanit uslužbenega današnjega obtožena, 26letnega moral za Rosmanita nakupovati bučne koščice za izdelovanje bučnega olja. Nakupoval je z denarjem olja in je dobival v ta namen od Rosmanita večje množine denarja in bučnega olja, da je lahko posloval. Tudi olje je smel prodajati. V tej svoji službi je imel Gerlič pri Rosmanitu prav lepo mesečno plačo Din 1000, pristo hrano in stanovanje ter od vsakega vagona nakupljenih koščic 1000 Din provizije, na potovanju pa še poleg tega 120 Din dnevne.

Oktober 1926 pa je obtoženi Gerlič naenkrat predložil svojemu šefu nov način plače in sicer 2.000 Din provizije od vagona nakupljenih koščic. Rosmanit je bil s tem zadovoljen in je poslal 1. oktobra 1927 Gerliča na Hrvaško, da nakupi v Belovaru kar 4 vagona koščic. Gerlič je odšel na kupčijo in prejel od Rosmanita za to kupčijo Din 144.000. Nakupil pa je samo 3 vagona, dočim je sporečel Rosmanitu, da pride četrti vagon pozneje. Tega četrtega vagona pa dolgo ni bilo od nikoder, čeprav si je Gerlič tudi zanj zaračunal provizijo. Ob enem je Rosmanit doznal, da je obdolženi zapravil denar in ga je zato klical na odgovor. Gerlič ni trdovraten zločinec, ampak svoja dejanja lepo priznava. In tako je Rosmanitu kratko in malo razložil, da je preostal denar zapravil. Večinoma je zaigral, okrog 20.000 Din, nekaj drugače potro-

šil, nekaj pa poslal svoji priležnici, čeprav je poročen. Pri obračunu je Rosmanit ugotovil, da mu je obdolženi poveril 34.800 Din, nevštevisi tri tisoč dinarjev izdatkov za stroške in 6.000 Din provizije tako, da je imel Gerlič od tega svojega pohoda v Belovar precejšnjo svoto denarja.

Rosmanitovo razočaranje nad prevelikim zaupanjem do nezvestega knjigovodje pa s tem še ni bilo končano. Kmalu je doznal, da ga je obdolženi tudi drugod prav temeljito obrnil. Preskrbel si je pooblastilo z žigom tovarne olja "Log" in s podpisom Rosmanita, katerim je bil upravičen inkasirati za Rosmanitovo tovarno. V celem je dični Ivan Gerlič oškodoval svojega delodajaleca za Din 50.095.80 ter svoja dejanja tudi priznava v skladu z izpovedbami pri.

Obtoženi je tudi pri današnji porotni razpravi svoje dejanje v celoti priznal. Porotniki, ki so letos res izredno mili, pa se kljub temu niso vsi prepričali o obdolženčevi krivdi, ampak sta dva glasovala proti in le 10 glasov je potrdilo stavljeno vprašanje glede hudodelstva poneverbe. Sodni dvor je prisodil Gerliču 2 leti težke ječe in mora poravnati Rosmanitu vso škodo.

Moža sunila v prepad.

V Lužnici pri Nišu je bila aretirana žena seljaka Srečka Jankoviča, ki je zavratno usmrtila svojega moža. Ko je nedavno spremila moža v bližnje selo, ga je sunila v 18 m globok prepad, kjer je mož smrtnonevarno poškodovan oblašal. Pastirji so ga naslednji dan našli nezavestnega. Par dni pozneje je ranjenec umrl.

ADVERTISE in GLAS NARODA

ZASTAVE

SVILENE AMERISKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE
REGALJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITD
Sigurno 25% ceneje kot drugod.
VICTOR NAVINEK,
331 GREEVE ST. CONENAUH, PA.

SPOMILADNI VALOVI

Napisa: IVAN TURGENJEV

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

40

(Nadaljevanje.)

XLIII.

Na vse te doživlja je misli Dimitrij Sanin, ko je našel v tisti svoje delavne sobe pri brskanju med starimi listinami granatni križec. Vse, kar smo pripovedovali tukaj, je stopilo jasno in posledno pred njegove duševne oči... In ko je dospel do trenutka, ko je na tak poniževalen način prosil gospo Polosovo, da naj postavi nanj svojo nogo, ko se je pričelo njegovo sruženstvo, — se je obrnil od slik, katere mu je pričel njegov spomin. Nič več ni hotel misliti nanj. Ne raditega, ker ga je mogoče zapustil spomin, — ne, ne! Vedel je le preveč dobro, kaj je sledilo dotičnemu trenutku — a sram ga je davil, celo sedaj še, po tako številnih letih.

Streslo ga je vspricho občutka nepremagljivega samozaničevanja, ki se ga je moralo brezpopojno polastiti ter požreti kot morski val vse druge občutke, če ne bo mogel spraviti k molku svojega spomina. Čeprav pa je skušal izmisliti se spominov, ki so vstajali v njem, jih vendar ni mogel popolnoma zatreti.

Spomnil se je bednega, solzečavega, lažnjivega in podlega pisma, katero je pisal Gemmi in na katero ni dobil nobenega odgovora... Stopiti pred njo, vrniti se k njej. — po taki prevari in takim izdajstvu, — ne, ne! Toliko vesti in časti je imel se vedno v sebi! Razvzenta pa je izgubil vsako zaupanje vase, vsako samospoštovanje. Za nobeno stvar ni mogel več odgovorjati.

Sanin se je tudi spomnil, kako je pozneje, — o sramota! — postal Polosovega služabnika v Frankfurt, da odnese njegove stvari, kakšen strah ga je navdajal in kako je imel le eno misel: v Pariz, čimprej v Pariz; kako se je skušal priljubiti na povelje Nikojavne Ipolitu Sidoroviču in kako se je moral truditi krog Donhova, na kojega prstu je zapazil železni prstan, kot ga je podarila njemu Marja Nikolajevna!!!

Nato pa so prišli še hujši, še bolj sramotni spomini... Natakarmu je izročil vizitnico, — na kateri je stalo ime Pantalone Cippattolla, komorni pevec njegove kraljevske visokosti, vojvode iz Modene!

Skušal se je skriti pred starecem, a se ni mogel izogniti srečanju na koridorju — in pred njim se je pojavil razburjen obraz pod divje razkušanimi sopolom las, kot oglje so žarele oči starca in čul je preteč zvklik in kletvice: Maledizione! — in celo strašne besede: — Codardo! Infame traditore! Nesramni izdajalec!

Sanin je zatnil oči, vrgl glavo nazaj ter se obrnil proč — a ljubi temu se je vendar zagledal v petovalnem vozu, na ozkem, sprednjem sedežu... Na udobnih sedežih v vozu sta sedela Marja Nikolajevna in Ipolit Sidorovič, — četvero vpreženi voz ju je nesel hitro preko tlaka Wiesbadena — v Pariz, Pariz!

Ipolit Sidorovič je grizel hruško, katero mu je oluščil on, Sanin! — in Marja Nikolajevna je zrla nanj in krog njenih ustnic je zaigral sužnj tako dobro znan porogljiv usmev, — usmev lastnika in zapovedovalca...

— Ah, — veliki Bog! Tam na vogalu ceste, nedaleč od mestne meje, — ali ne stoji tam zopet Pantalone? In kdo stoji poleg njega? Ali je res Emilio? Da, on je, navdušen, udani deček! Kako dolgo je tega, ko se je njegovo mlado srce navduševalo za svojega junaka, svoj ideal — in sedaj? Njegov blede, lep obraz, — tako lep, da ga je zapazila Marja Nikolajevna ter se sklonila skozi okno, — ta plemeniti obraz je žarel od jeze in zaničevanja: njegove oči, — tako slične onim očem! — so se zapile v Saninov obraz, njegovi ustnici sta se stisnili... ter se naenkrat zopet odprli k žaljivi besedi...

In Pantalone je iztegnil roko in pokazal Sanina — komu? — poleg njega stoječemu Tartagliji in Tartagliji je obljubil Sanina — in lajanje poštenega psa je zvenelo kot neznoša žalitev... Strašno!

In nadalje... življenje v Parizu in vsa ponižanja, vse ostudne muke sužnja, ki ne sme biti ljubosumen, ki ne sme tožiti in katera se končno palme proč, kot ponošeno, oguljeno obleko!...

Nato pa, — povratek v domovino, zastrupljeno, opustošeno življenje, malenkstne skrbi, trpek, brezploden kes — in prav tako trpko in brezplodno pozabljenje, — kazni, ki ni bila še izpolnjena, katero pa se obetati vsak posamezni trenutek, kot neznačajna, a neodzavljiva telesna bolečina, počasno odplačevanje dolga, katerega ni mogoče izračunati.

Časa gorjupa je prenapolnjena — dovolj je!

Kako je ostal križec, katerega mu je nekoč podarila Gemma, v posesti Sanina, zakaj ga ji ni vrnil in kako je bilo mogoče, da mu ni prišel ves ta čas v roke? Dolgo, dolgo časa je sedel tam ter tihotal — in dasiravno so mu prinesla poznejša leta dovolj izkušenj, mu vendar ni bilo mogoče razumeti, kako je mogel zapustiti Gemmo, katero je tako iskreno in strastno ljubil, radi ženske, katere niti ljubil ni!...

Dan nato pa je presenetil vse svoje prijatelje in znance: — izjavil jim je, da bo odpotoval v inozemstvo.

V dobri družbi so pričeli nato vsi zmajevati z glavo: — Sanin zapusti Petrograd sredi zime, potem ko je ravnokar vzel v najem izvrstno stanovanje, ga opremil ter vzel celo abonent v italijanski operi, v kateri je morala nastopiti v isti seziji Signora Patti, — pomislite, Adelina Patti v lastni osebi! Prijatelji in znanci so strmeli; ni pa navada ljudi ukvarjati se dolgo s tujimi zadevami in ko je nastopil Sanin svoje potovanje v inozemstvo, ga je spremil na kolodvor le njegov francoski krojač — in izključno le v upanju, da bo Sanin poravnal neki neplačani račun...

XLIV.

Sanin je le rekel svojim prijateljem, da se bo napotil v inozemstvo, a ni imenoval nobenega določenega mesta.

Čitatelj bo zelo lahko uganil, da se je odpeljal naravnost v Frankfurt. V sled splošno uvedenih železnice je bil že četrtega dne po odpotovanju na svojem cilju. Izza leta 1840 ni bil tam. Gosstina pri "Belem labudu" je še vedno stala na istem mestu ter je uspevala, čeprav je niso smatrali več za prvovrstno.

(Nadaljevanje.)

Rožaki, spominjajte se nesrečnih slopcev ter darujte za Slepški Dom v Ljubljani!

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Table listing various books and their prices, including 'Amerika, povsed dobro, doma', 'Angel sužnje, brazilska povest', 'Andersonove pripovedke', etc.

Table listing various books and their prices, including 'Na Preriji', 'Nascljeni', 'Na krvavih poljanah', etc.

Table listing various books and their prices, including 'Nemško-angelski tolmac', 'Največji spisovnik ljubavnih pisem', 'Nauk pomagati živini', etc.

Shipping News

Table listing shipping schedules and routes, including dates like '7. Julija: Martha Washington, Trst' and '8. avgusta: Paris, Havre; Majestic, Cherbourg'.

SEST DNI PREKO OCEANA

Text describing the shipping service, mentioning routes to Paris and other destinations, and contact information for the French Line.

ILE DE FRANCE 1. avgusta

Text describing the shipping service, mentioning routes to Moskovia and other destinations.

Rdeča armada nepremagljiva, — pravi Rikov

Text discussing the Red Army and its strength, mentioning Rikov and the support of the Soviet Union.

Pozor čitatelji.

Text warning readers about counterfeit goods and directing them to the official publisher, Slovenic Publishing Company.

POSEBNA PONUDBA NAŠIM ČITATELJEM

Advertisement for the Oliver Pising Machine, featuring an image of the machine and text describing its benefits for writing and printing.

Advertisement for the Red Star Line, featuring an image of a ship and text describing the shipping service.

Text advertisement for 'ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"', mentioning the newspaper's circulation and subscription information.

Text advertisement for 'Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.', discussing travel options and services.

Text advertisement for 'Kako dobiti svojce iz starega kraja.', discussing ways to receive news from loved ones abroad.

Advertisement for the Frank Sakser State Bank, featuring an image of a building and text describing the bank's services.